

روزنامه هم‌دل

<div> <div><div> </div></div></div> <div> <div><div> </div></div> <div><div> </div></div> </div>	<div><div> </div></div> <div><div> </div></div>
--	---

نجوای باد، کلاه من و این قاب‌های سپید

جویبارک های خرد تا بیایند و بهار از راه برسد چه بی‌خانمان‌ها که کومه‌ای حتی در مسیر باد ندارند تا در امانشان بدارد از وزش بادهای سرد. - سپیدی‌هایی که امید آمدن بهار می‌پرآکنند و خبر از رویش بنفشه‌های ریزنش بهار می‌دهند، هم‌زمان الواح سپید اندیشه‌هایمان شده‌اند تا ذهنمان را غریبال کنیم و به فراخور مسئولیتی که هریک بر دوشمان قرار دارد به زدودن سیاهی‌های درون و برونمان همت گماریم. - تردید دارم که در این پنדהا و عبرت‌ها، هشدارها و بیدارباش‌ها و آشکارسازی رفتارهایمان مسیری برای بازگشت فراهم شود.

- هرچند جان من نیز ابراندود ابرهای تیره و قلم من آغشته دوده‌های چراغ سالیان است اما بگذارم برای روشنی شععی در مسیر باد و رستن شاخه گلی سرخ در میان سپیدی برف‌ها هم که شده است از امید و خوش‌بینی سخنی به میان آورم.

- دوستی می‌گفت دیروز گوجه‌فرنگی‌های سرخ سرخی خریده است که درون همه آن‌ها سپیدی دردنای این منظومه‌ای است در هم‌آوایی این بادهای سرد؟! - تنها بر بال بادها نشستهم‌ام به تماشای قاب‌های سپید.

- سپید رنگ صلح است و این قاب‌ها بر تارک سپیدشان چه خبر آورده‌اند؟! - قاب بسته‌اند برف‌ها به دور چیزها و ناچیزها و سپید کاشته‌اند و بسیار نیشته اند برای کسان که بخواهند یا نخوانند در حاشیه قاب‌ها و الواح سپید. - چه نوشته‌اند؟ که من خواندن نمی‌توانم هرچند در زمی همراه و هم‌سفرم چونان گلی است در میان قاب‌های سپید.

- چه خوب که عشق می‌آید تو و کلاه قرمز همراه و هم‌سرفت در زمین انسان‌ها که گاه با یک گل هر چند پاهرا نمی‌شود اما حتی یک گل هم نشانه‌ای است که بهاری در راه است هرچند که در گردنه‌های صعب مانده باشد.

- حتی تصورش هم زیباست وقتی که جویبارهای خرد زیر درخشش نور آفتاب به‌سوی دشت‌های هموار و گندم‌زارها روانه می‌شوند. اما بهیهات! این

طافتم تارپش

روزی که امیر کبیر در حمام فین به قتل رسید

دوران سلطنت ناصرالدین‌شاه قاجار، از مهم‌ترین برهه‌های تاریخ ایران است. در این دوران رقابت کهنه روسیه و انگلستان برای نفوذ در ایران و تضمین منافعیشان به اوج خود می‌رسد. حضور میرزا محمدتقی خان قراقرانی در منصب صدارت اعظم تا حدود زیادی از فرصت‌طلبی این دو استعمارگر کاست. در پیش گرفتن سیاست‌های بیگانه‌ستیزی از یکسو و ایستادگی برابر سواستفاده‌چی‌های داخلی از سوی دیگر، باعث شد دوران صدارت امیرکبیر (۲۲ ذی‌قعدة ۱۲۶۴ تا ۲۰ ترمحرم ۱۲۶۸) بسیار کوتاه باشد. مهم‌ترین مخالفان امیرکبیر را مثل مهدعلیا (مادر ناصرالدین‌شاه)، اعتمادالدوله و میرزا آقاخان نوری تشکیل می‌دادند. آن‌ها با القای اینکه امیرکبیر، رویا و داعیه سلطنت دارد، شاه را به وی بدگمان کردند تا درنهایت، بیستم ترمحرم ۱۲۶۸ قمری روز عزل امیر از صدارت اعظم باشد. به‌این ترتیب، ناصرالدین‌شاه صدراعظم و شوهر خواهر خود را از مقام صدارت معزول و به کاشان تبعید می‌کند و پس از چندی، ازآنجاکه بدخواهان امیر در دربار، بیم داشتند مبادا وی دوباره موردعنايت شاه قرار بگيرد، توطئه قتل وی را طراحی می‌کنند و ناصرالدین‌شاه را هم مجاب به دادن فرمان قتل امیرکبیر می‌کنند. این اتفاق نهایتاً در تاریخ ۲۰ دی‌ماه ۱۲۳۰ شمسی رخ می‌دهد. برای نخستین بار قتل امیرکبیر به قلم حاج میرزا محمدجعفر، ملقب به حقایق‌نگار خورموجی در کتاب «حقایق الاخبار ناصری» افشا می‌شود. او در باب قتل امیرکبیر که همه مورخان معاصرش درگذشت امیرکبیر را برآثر ناخوشی و تورم دست‌وپا و آماس بدن اعلام کرده‌اند، این واقعه را به‌صراحت قتل نوشته است؛ به همین سبب موجب غضب دربار قرارگرفته و به عراق مهاجرت می‌کند. دربناره چگونگی قتل امیر، نظریات متعددی مطرح‌شده اما کمتر به محل دقیق دفن صدراعظم ناصری اشاره‌شده است. در برخی از منابع آمده: «پس از فوت امیر، نعش او را با احترام با حضور اعیان کاشان به پشت مشهد کاشان حمل کردند و در جوار قبر حاجی سید محمدتقی مدفون ساختند. بعدازآنکه عزت‌الدوله به طهران برگشت، از ناصرالدین‌شاه اجازه گرفت که نعش شوهر را به کربلا بفرستند. این اجازه تحصیل شد و جسد امیر بعد از چند ماه که از

یادگاشت

سازمان سنجش، راستی آزمایی و چند ملاحظه

روح‌الله شهبانی

متخصص روانشناسی تربیتی

سازمان سنجش و آموزش کشور، چند سالی است که عملکرد برخی پذیرفته‌شدگان کنکور سراسری را دارای شبهه تشخیص داده و با استناد به یکی از مواد قانون «سپیدی به تخلفات و جرایم در آزمون‌های سراسری»، با تأیید یک هیأت بدوی، این گروه را داوطلبان را ملزم به شرکت دوباره در آزمون‌تمام یا برخی از دروس می‌کند. این شبهه بر اساس مواردی مانند پاسخنامه‌های مشابه، مقایسه با سوابق قبلی داوطلب و عبارت مبهم و غیردقیق «بررسی‌های فنی»، برای سازمان سنجش ایجاد می‌شود. اگرچه این اقدام را برای مواجههٔ با فساد (اگر چه ممکن است در دل خود ظلم به عدلای دیگر را دارا باشد) می‌توان عملی قابل‌تحسین تفسیر کرد باین‌حсал در نظر گرفتن چند ملاحظه زیر از سوی ضروری است:

(۱) وقتی سازمان سنجش بر ضرورت همسویی سوابق تحصیلی با عملکرد در آزمون جاری، تأکید دارد و ناهم‌سویی این دو را، شبهه‌دار تلقی می‌کند، هم‌زاران داوطلب دارای عملکرد تحصیلی متوسط یا کمتر از آن، شانس قبولی خود را در رشته‌های پر متقاضی، ازدست‌رفته می‌دانند و انگیزهٔ کافی برای ورود به رقابت کنکور را نخوانند داشت. مادامی که قانون پذیرش بر اساس سوابق تحصیلی، به‌طور کامل اجرا نشود، ورود به رشته‌های پر متقاضی، حق قانونی هر دانش آموزی است، حتی اگر در طول دورهٔ تحصیل، عملکرد متوسطی داشته باشد.

یادگاشت

هدف اصلی گفت‌وگو

بنابراین، گفت‌وگو اگر زبان فهمیدن است و فهمیدن اگر فهمیدن چیزی و امر نهایی است، آن نهان و امر پنهان همان حقیقت است که با اثرش می‌توان به ظهور و آشکارگی آن پی برد و درک کرد. منطق جان و عقل با منطق جهان و عین متضاد نیست، بدین‌جهت در جریان گفت‌وگو واقعی چه‌ره و صورت این منطق عیان می‌شود و با خود افتاع و آرامش می‌آورد. کنجکاو و آرامش هر دو ریشه در کشف و یا تقرب به حقیقت دارند؛ بنابراین تا زمانی که گفت‌وگوها در هر مورد و موضوعی در جریان است، امیدها برقرار است و پرچم صلح و دوستی برافراشته است. زیرا با گفت‌وگو و از طریق پرسشش و پاسخ و هم‌سخنی و حقیقت‌جویی امید گشودن و گشایش راه‌های بسته وجود دارد. شاید، بنوان گفت شرط لازم و کافی زندگی صلح‌آمیز گشوده نگه‌داشتن باب گفت‌وگوهاست، وقتی گفت‌وگو و تبادل آرا تمام می‌شود جنگ و قهر و خشونت آغاز می‌شود. بنابر آنچه گفته آمد، حقیقت در ساحت فهم و عقل و اندیشه ورزی و آگاهی، امر نیافتنی و مبهم و فرا انسانی نیست بلکه امر لایه‌لایه و توی در توی و درهم‌پیچیده است که با کاوش گری و کنجکاوی و گفت‌وگو و اظهارنظر، رخ می‌تابند. البته در ساحت و فاعلور جهل و حماقت حقیقت امری بس دور از دسترس است، خوارج و گروه‌های افراطی که در جهل مرکب و مقدس دلخوشند هرگز به خود زحمت نمی‌دهند برای انکشاف حقایق تفکر و تلاش کنند و اساسا این میدان کار جامدان و جاهلان نیست، گفت‌وگو و تواضع کار جان‌های معنطف و منطقی است تا پنهانی‌های ضمیر همدیگر را بفهمند و تسلیم حقیقت شوند و صلح زندگی کنند. اندیشیدن و فهم هدف گفت‌وگوها در سطح بنیادی و فلسفی و اثری امری بسیار حیاتی و سرنوشت‌ساز است. حقیقت و انسانیت همراه و هم‌زادند.

میراث

معرفی میراث فرهنگی غیرمنقول ایران

یادگار ثبت‌شده در فهرست آثار ملی و فهرس ذی‌ربط را فراهم می‌آورد. این اقدام همچنین آغازگر تکمیل مطالعات پژوهشی درباره آثار ثبت‌شده و نیز مهیاکردن این آثار برای ثبت در فهرست‌های میراث جهانی است. تا کنون ۳۴هزار و ۹۸۵ اثر تاریخی و فرهنگی منقول و غیرمنقول، ۷۵۵ اثر طبیعی، ۲۲۷۲ عنصر فرهنگی ناملموس در فهرست آثار ملی و فهراس ذی‌ربط و همچنین تا کنون ۲۴ اثر فرهنگی تاریخی و طبیعی و ۱۴عنصر فرهنگی ناملموس کشور در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است. مجموعه پنج‌جلدی پیش‌رو که به تبیین فرآیندهای اجرایی امور مربوط به ثبت آثار تاریخی فرهنگی تعیین حریم آثار و همچنین انتشار فهراس مرتبط با آثار ثبت‌شده در فهرست

آثار ملی و حرایم آن می‌پردازد فارغ از جنبه‌های علمی و پژوهشی آن امری مهم در شفاف‌سازی اقدامات وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی است.

زنگنه و سنجش

خبر داری ای استخوانی قفس که جان تو مرغی است نامش نفس؟
چو مرغ از قفس رفت و بگسست قید
دگر ره نگرده به سعی تو صید
نگه دار فرصت که عالم دمی است
دمی پیش دانا به از عالمی است
سکندر که بر عالمی حکم داشت
در آن دم که بگذشت و عالم گذاشت
میسر نبودش کز او عالمی
ستاند و مهلت دهندش دمی

منبع تکلم‌ها

ستاره:

ستاره یک توپ عظیم الجثه درخشان در فضا است که مقادیر بسیار زیادی نور و دیگر اشکال انرژی را تولید می‌کند. ستارگان در پهنه آسمان مانند نقاشی نورانی در حال چشمک زدن به نظر می آیند اغلب ستارگان از گاز و ماده ای گاز مانند و بسیار داغ به نام پلاسما تشکیل شده است.

درسنامه و تستی

تحلیل، تحلیل: تهلیل:

«تحلیل»: حل کردن، حلال کردن، هضم شدن غذا در معده و «تهلیل»: مأخوذ از «هیله»، لاله الله گفتن.

مجازستان

در عقب‌موندگی فوتبال ما همین بس که ۳ تیم عراقی، ۴ تیم فیلیپینی، ۸ تیم هندی، ۹ تیم میانماری، ۱۰ تیم مالزیایی،و کل لیگ دو زبان، مجوز حرفه‌ای گرفتند ولی دو تیم اول ایران نتونستن مجوز بگیرن…

به سگ خیلیی گنده رو آوردن دامپزشکی که دستش رو گرفته بالا و زمین نمیداره. بعد از کلی رادبولسوزی و معاینه فهمیدن هیچی‌اش نیست فقط لوسه. به باند خالی بستن، خوشحال دستش رو گذاشت زمین و رفت.

خیلی از زندگی خسته شدم. می‌خوام امشب که آشفالا رو گذاشتم دم در خودم کنارشون بشینم.
یادش بخیر به زونی هم فیلمی که از بروسلی بخش می‌شد، بابام تا یک هفته با رکیب و گیوه تو خونه می‌چرخید و هر کی یذره خطا می‌کرد رو با چوب و لگد ناکار می‌کرد.
(شهاب سنگ)

تسلکوب

استقرار نیمی از آینه اصلی تلسکوپ فضایی «جیمز وب»

تلسکوپ فضایی «جیمز وب» در روز جمعه هفتم ژانویه صفحاتی را که حاوی سه قطعه از آینه‌های شش ضلعی سمت چپ بود باز کرد. با گذشت حدود دو هفته از پرتاب، انجام این مانور موفقیت‌آمیز «وب» را به ظاهر نهایی خود نزدیک‌تر کرد.

مقامات ناسا در بیانیه‌ای نوشتند: آینه منحصر به فرد «وب» ظاهر نهایی خود را پیدا می‌کند. یکی از دو بخش جانبی آینه اصلی «وب» نصب و با موفقیت سرر جای خود محکم شد. اعضای این مأموریت فرآیند بساز کردن آینه جانبی را در روز شنبه هشتم ژانویه برای نصب آینه سمت راست تکرار خواهند کرد. ناسا اعلام کرده که این فرآیند را به صورت زنده از مرکز کنترل حوالی ساعت ۹ صبح به وقت منطقه زمانی شرقی (۱۷:۳۰ به وقت تهران) بخش خواهد کرد.

تکمیل نصب دو صفحه جانبی آینه‌های شش ضلعی «وب» آخرین گام از مراحل اصلی باز کردن این رصدخانه را رقم خواهد زد. ناسا همچنین برای نشان دادن این نقطه عطف، یک کنفرانس خبری در ساعت ۱۳:۳۰ به وقت منطقه زمانی شرقی (۲۲:۰۰ تهران) برگزار خواهد کرد. آینه اصلی «وب» زمانی که به طور کامل باز شده باشد، ۶.۵ متر پهنا دارد. طی روزهای آینده اعضای مأموریت جیمز وب ترتیب قرارگیری ۱۸ آینه‌ی شش ضلعی مجزای «وب» که هر یک با هفت مدار (actuator) کنترل می‌شوند، تغییر خواهند داد.

این گروه طی یک مأموریت پنج ماهه به تنظیم آینه‌های «وب» می‌پردازند تا در نهایت نمای وب ۱۸ فریم مجزا به یک تصویر صاف تبدیل شود. این رصدخانه گردان فرسوخ به کاوش تشعشعات اجرام فضایی در نور مادون قرمز می‌پردازد و طول موج‌های ۰.۶ تا ۲.۸۵ میکرون را پوشش می‌دهد. تجهیزات حساس «وب» می‌توانند سیارات سردی که دمای سطح آنها به ۲۷ درجه سانتیگراد می‌رسد را مورد مطالعه قرار دهند.

این رصدخانه فضایی دو هفته دیگر به نقطه لاگراژ ۲ در مدار خورشید می‌رسد و در فاصله‌ی ۱.۵ میلیون کیلومتری از زمین، پشت به خورشید قرار می‌گیرد.

پس از رسیدن به مدار، تلسکوپ فضایی جیمز وب یک مانور تصحیح مسیر انجام داده و برای سومین و آخرین بار پیش‌ران خود را روشن می‌کند تا به مدار مورد نظر برسد. دو مانور مشابه دیگر نیز مدت کمی پس از پرتاب انجام شدند. تلسکوپ فضایی جیمز وب در روز ۲۵ دسامبر ۲۰۲۱ (چهارم دی ماه ۱۴۰۰) به فضا پرتاب شد. این تلسکوپ که تاکنون ۱۲ روز و ۱۸ ساعت را در فضا گذارنده است، ۷۳ درصد مسیر تا رسیدن به مدار لاگراژ ۲ را پیموده و انتظار می‌رود «وب» رصدهای علمی خود را در تابستان سال جاری آغاز کند.